

R i m s k i
K a t o l i k .

Tretji tečaj.

Vrejeval in izdajal
dr. Anton Mahnič.
profesor bogoslovja.

W. U. Schönbach

V Gorici.
Hilarijanska tiskarna.
1891.

030023808

OBSEG

III. letnika „RIMSKEGA KATOLIKA.“

Filozofija, politika.

	Stran.
Nekaj več o našem programu	1
Novodobna veda — pa Aristotel in Tomaž	
Akvinski	6
Kaj je veda	7
Moderni modroslovci pa Aristotel in sv. Tomaž	9
Atomizem na modroslovnem in socialnem polji	107
Nihilizem — rezultat modernega mišljenja	225
Metafizika spolne ljubezni	11
Kaj je ljubezni sploh	12
Spolna ljubezen	14
Nauk Schopenhauerjev o spolni ljubezni	14
Naravstvene meje spolne ljubezni	55
Spolna ljubezen v novejšem leposlovju. Naturalizem	57
Politični oddelek	32
I. Kaj je politika? Aristotel pa sv. Tomaž	33
II. Mej praktičnimi vedami je politika naj glavnša	73
III. Dvoje se zahteva pred vsem od politika	73
IV. Aristotel o razliki mej družino in državo.	150
Kardinal Lavigerie o republiki.	
Rimsko vprašanje. Katoliško internacionalno gibanje	33
Dve misli o novih volitvah v državni zbor	75
Katoliško gibanje na Češkem	77
Brezglavnost slovenske politike	81
Se enkrat Lavigerie pa njegova republika	153
Dopis iz Italije	203
Reorganizovanje kat. Čehov	245
Najnovejša ali „nevtralna“ stranka na Slovenskem	336
„Nova Soča“ in dr. Mahnič	338
Ali res ni liberalizma na Slovenskem?	339
Nekaj o nevtralnosti v politiki. Katero vprašanje je dandanes važnije — versko ali narodnostno?	342
Junaki 20. septembra in 2. oktobra	402
Napredek in Čehi z ozirom na Slovence	461
Ljudski poslanci — pa ljudska in božja volja	49
Volitveni kandidat — pred ljudstvom in Bogom	50
Glasba — umetnost	60
Glasba s tekstom	122
Glasba v cerkvi	190, 231, 279, 327, 457

Pisma brezvercu o najvažnejših filozofijskih in verskih vprašanjih:	
VI. VII. VIII. IX. Razgovorja se o prosti volji	65, 127, 275, 322
X. O čudesih	325
XI. Trije vgovori proti čudesom	424
XII. Ali so katoliška čudesa verojetna	453
Organizacija	97
Reorganizacija	98
Našim škofom tiče prva beseda v notranji politiki	100
Kako bi se morali tudi mi organizovati?	103
Evangelij miru in sprave ali najnovejša stranka na Slovenskem	
Nemški list. Gospodu Vekoslavju Spinčicu	117
Kaj pa pravi Kristusov evangelij in katoliška cerkev o novem evangeliji miru in sprave?	221
Slovenski „henotikon“	266
Ant — Aut	301, 365
Škofje pred sodiščem javnega mnjenja	305
Kaj so škofje?	305
Vgovori. Kaj se sploh sme proti škofom?	309
Nedotakljiva nam bodi škofovska avtoriteta!	313
Beseda in vabilo našim mladim somišljenikom po Slovenskem	414
Platonska ljubezen	417, 450
Naše in naših nasprotnikov delovanje pred sodiščem avstrijskih škofov	416

Vzgoja in šolstvo.

Pisma o vzgoji. XII. Kak poklic imajo ženske v cloveškem društvu? Kako jih moramo vzgajati?	22
Iz pisma slovenskega bogoslovca	26
Razmišljanja o verski šoli	69, 131
Ne vtegnem	131
Sv. Tomaž — naša zvezda v vedi in čednosti	142
Dijakom na pot	332

Slovstvo in polemika.

Kaj je prav za prav liberalizem?	17
Liberalizem nedoločen in vendar določen	19
Katerega liberalizma pristaš je Lindner?	182
Dr. Romih ne more razumeti, kaj je liberalizem	183
Kršćanstvo — liberalizem?	184

Kako lažnjiv je moderni liberalizem, se spozna iz njegovega sadu	185
S kako prostostjo je obdaril moderni liberalizem učitelje v Nemčiji!	187
„Kristijan“ dr Lindner	380
Dr. Romih ne teži	380
Kak pomen ima izid dr. Romihove tožbe	382
Smo li res pretiravali? Dr. Lindner iz českih virov	383
Dve črtici iz Lindnerjevega življenja. Njegovi nazori o veri, nabožnosti, o krščanstvu, o kat. cerkvi	384
Dr. Lindner o prostosti človeške volje in o nesmrtnosti duše	387
Kaj je dr. Lindnerju npravstvenost?	389
Namen ljudske šole in vzgoje sploh	390
Dr. Lindner hoče biti darwinist. Človek mu izhaja iz opice	391
Kaj je prav za prav Lindner?	393
Realizem in naturalizem. Odgovor doktorju Celestinu, profesorju na zagrebškem vseučilišču	112
Težnje „Slovanskega sveta“ proti vstoku in njega krivi nazori	146
Katoliški fanatizem	177
Dr. Lampe. Dušeslovje	209, 252
Ljubezen v Petrarkovih rimah z ozirom na slovanskega lirika — prvaka	269, 314, 369
Način kritikovanja	406

Listek.

Spomini iz Pariza	40, 205
Iz dnevnika Stefana Hodulje. XIV.	85
Na pust	163
Naš listek	169
Božji volek	290
Spomini z letošnjih počitnic	347
Prvi, krajši izlet — v gore. Šebrelje	348
Drugi izlet. Na Reko in Trsat	351
Po Hrvatskem. Zagreb	355
En dan v Djakovu. Skof Strossmayer	359

Spisi različne vsebine.

Dajte besedam pravi pomen!	166
Revolucionarno gibanje na Ruskem. — Nilizem	195

I. Doba čisto političnega revolucionarnega gibanja .	195
II. Doba skrajnega anarhizma političnega in verskega — doba nihilizma	198
III. Revolucionarno gibanje se tudi na Ruskem vedno bolj staplja z mejnarodnim socialnim demokra- tizmom	395
IV. Revolucionarno gibanje na Ruskem bode končno le v prid katoliški resnici, slovanstvu in sploh človeštvu	429

Raznoterosti.

„Soror Pija“ — ali zakaj dr. Tavčarju toliko smrdijo nunske šole	44
Tudi za — razumnike!	45
Še „Brus“	46
Spet drug list — za priprosto ljudstvo	46
Za skozbog — pustite filozofijo!	47
Torej Stritar — vender Schopenhauerjanec?!	48
Jules Simon o sestrah sv. Vincencija Paolanskega	91
Svoboda vesti v Ameriki in v kršč. Evropi	92
Pomenljiva knjižica	93
„Ekumeničen“ patrijarh razkolniške cerkve le glava idealna .	93
Nekoliko v pojasnilo razkolniške propagande mej avstrijskimi Slovani	94
V drugo: razpis in poziv	96
Rimsko-katoliška cerkev Bl. D. Marije v Tomsu	173
V ruski armadi	174
Ali ni vera v nevarnosti?	175
Darovi v podporo mladih pisateljev 176, 215, 264 300, 444,	480
Leon XIII. — moder gospodar	214
Kaj loči učitelje od duhovnikov?	257
Dr. Romihu	259
Tožba	263
„Nova Soča“	263
I. Pismo	251
II. Pismo	295
Nov program. S. Gregorčič	296
Spet nekaj za dr. Romiha	297
Mladoslavenski frančiškani	299
Še nekaj za dr. Romiha	362
Iz „Rodoljuba“	363
Dr. Romihova tožba	409
Veliki „vspehi“ slov. liberalcev	409
R a z p i s naših treh vprašanj	410

437

Preklic	410
Zaupnica	411, 443
Poljski list o „Rimskem Katoliku“	435
Vprašanja „Nove Soče“ v št. 42	436
Poziv „duhovniku“ v „Novi Soči“	439
Predrznost, ki vse presega!	440
Mi vstajamo	469
Brce „Nove Soče“	471
Spet „duhovnik“ v „Novi Soči“! Neslišano terorizovanje	472
Opomin s Stajerskega	476
Dr. Mahničev c. kr. katolicizem	477
Spet nekaj novega o akademiji sv. Tomaža v „Narodni tiskarni“	478
Razsodba in sprošnja	479

* * *

Priloga.

Izvestnost človeškega spoznanja. —
Kako važnost ima Kantov nauk o sintetičnih
sodbah a priori za naše spoznavanje?

III, 11, 39.648, 2

